

Democratie wordt ingewisseld voor spelletjes

Enquête en webinar doen zich voor als spelletje en uitwisseling. Gaan enquête en webinar samen echt doen alsof ze draagvlak kunnen meten voor het plaatsen van windturbines?

energietransitie organiseren

Op weg naar duurzaamheid moeten verstrekkende beslissingen genomen worden. De uitvoering is complex, zeker als het om draagvlak bij burgers gaat. Waar komen de windturbines te staan en de zonnevelden te liggen? Hoe betrek je inwoners daarbij?

Geingebied op de grens van Amsterdam, Noord – Holland, en de Ronde Venen, Utrecht

Het Geingebied, in de gemeente De Ronde Venen, in de provincie Utrecht, is van oudsher een bijzonder fraai cultuurhistorisch gebied aan de rand van Amsterdam, met zeer veel erfgoed, waaronder ook UNESCO werelderfgoed. Het is een mooi open groen gebied vlakbij Amsterdam. Dat het niet bij de natuurring rond Amsterdam, de Metropool Regio Amsterdam, behoort, komt omdat het tot een andere provincie, de provincie Utrecht, behoort.

10 maart gemeente Ronde Venen (provincie Utrecht) commissie Ruimtelijke Ordening Een raadslid van De Ronde Venen vraagt hoe omwonenden betrokken gaan worden bij de keuze van zoekgebieden en memoreert daarbij dat omwonenden op afstanden van tot 10 x de tiphoogte van windturbines wettelijk gezien direct moeten worden betrokken. Zij stelt dat de criteria voor zoekgebieden daarbij zeer belangrijk zijn. De wethouder belooft dat de criteria voor zoekgebieden er komen.

Burgers stellen op 10 maart vragen over zoekgebieden. “Daar zal op ingegaan worden in de fase waarin we het over de zoekgebieden gaan hebben. Nu is dat nog prematuur”, zegt de wethouder. Ondertussen had het college al ruim een jaar daarvoor gezegd dat “initiatieven bij voorkeur aan de markt overgelaten werden”.

En ondertussen wist de gemeente al jaren dat windindustrieel Windunie afspraken met boeren probeerde te maken, in het Geingebied. De gemeente hield dat niet tegen, heeft zelfs met enthousiasme boeren bezocht en aangemoedigd.

mei provincie Utrecht, start klimaatateliers RES. Burgers in het Geingebied in de Ronde Venen komen erachter dat er in het kader van RES U16, het samenwerkingsverband voor de energietransitie van 16 Utrechtse gemeenten waaronder De Ronde Venen, een start is gemaakt met het aanwijzen van zoekgebieden. De start ligt bij de klimaatateliers. In de klimaatateliers is geen plaats meer voor burgers: de ateliers zijn al vol. De bewoners van Gein, Ronde Venen, met 4000 handtekeningen kunnen niet geplaatst worden, en natuurbeschermingsverenigingen zoals Spaar het Gein niet, en erfgoedbeschermers zoals de [erfgoedVereniging Heemschut](#) niet. Zij krijgen van de RES te horen dat ze na de zomer geïnformeerd worden als er voor hen belangrijke bijeenkomsten plaatsvinden.

Juni provincie Utrecht en provincie Noord - Holland: burgers in het Geingebied spreken in, onder andere in in de Provinciale Staten vergaderingen van Noord – Holland en Utrecht.

Juni en november RES Noord Holland Zuid bijeenkomsten Gaasperplas en Abcoudermeer: burgers uit en rond het Gein spreken in in digitale bijeenkomsten van de Noord-Hollandse RES,

allemaal betreffende het Geingebied en haar grenzen. Ze corresponderen met politici van overheden en organiseren wandelingen met hen. Wat opvalt bij de Noord – Hollandse bijeenkomsten over Gaasperplas en Abcoudereer, is dat organisator RES Noord – Holland – Zuid met weinig tot geen kaartmateriaal komt en de kaart ook soms niet blijken te kennen, terwijl ze wel zoekgebieden aan het aanwijzen is. Kaarten worden soms achteraf verstrekt en zijn vaak onleesbaar. Na de powerpont mogen burgers via een chat vragen invoeren. Mensen die 100 meter van het zoekgebied af wonen zijn op geen enkele manier geïnformeerd over het feit dat de bijeenkomsten er zijn, nemen dus niet deel en horen er veel later pas van dat ze hun stem hadden kunnen uitbrengen. In oktober vindt nog een tweede ronde plaats van dit soort bijeenkomsten. Dit keer zijn iets meer bewoners geïnformeerd, maar nog steeds niet huis- aan huis, en de mensen die deelnemen hebben het via via van burens gehoord.

Er wordt opnieuw geen mogelijkheid gegeven om een gebied uit te sluiten. Van de afzonderlijke digitale bijeenkomsten wordt geen verslag gemaakt. Wat de burgers gezegd hebben wordt niet in verslagen per bijeenkomst weergegeven.

Aan burgers wordt gevraagd om op een kaart in te vullen of zij turbines op land willen (ja, zeggen de meesten), en waar zij turbines wél willen (degenen die er studie van gemaakt hebben komen met een paar mogelijkheden). De optie om te zeggen waar zij géén turbines willen, wordt niet gegeven.

1 juli gemeenteraad Ronde Venen, provincie Utrecht

Op 1 juli vraagt een zeer verstandig, correct vriendelijk raadslid aan de wethouder:

Raadslid:

Wethouder, ik begrijp wat u zegt over het proces naar zoekgebieden, maar hoe bepaalt u nou wat die geschikte zoekgebieden zijn, want dát heb ik nog niet gehoord. Met andere woorden: wat zijn nou de criteria om te zeggen: dit stukje terrein is wél geschikt in onze gemeen en dit is niet geschikt.... Waar baseert u dat op?

Wethouder:

Allereerst beginnen we met onze inwoners – we zijn op dit moment bezig met een digitale kaart waarop inwoners kunnen aangeven: wij denken dat dit een geschikte locatie is. Daarbij zijn er natuurlijk ook een aantal locaties uitgesloten: een Natura 2000 gebied is natuurlijk diep donkerrood, Stelling van Amsterdam heeft natuurlijk wat minder mogelijkheden omdat het UNESCO Werelderfgoed is maar ook dat sluiten we niet meteen uit omdat we daar nog over in gesprek zijn met de provincie, dus gegeven ons landschap, weidevogelgebieden en bodemdaling, dat wordt allemaal ook meegegeven, en dan ook nog eens de mogelijkheid voor inwoners om aan te geven: wij denken dat dit een geschikte locatie is voor een zoekgebied. Dat is precies de reden dat we niet nu al een gebied willen uitsluiten omdat we eigenlijk willen dat de hele gemeente in ogenschouw genomen wordt.

Raadslid:

Voorzitter - dat is denk ik niet helemaal consistent want u heeft het bijvoorbeeld over die NNN – gebieden dat u zegt dat kan niet, er is toch een lijstje een shortlist misschien van gebieden die helemaal niet kunnen of die misschien wel lastig en moeilijk zijn, en vervolgens lijkt het alsof alleen die inbreng van de inwoners nog een maat is voor het bepalen van een zoekgebied- trek ik dan de goede conclusie?

Wethouder:

Nou ik zou het iets anders formuleren, ik denk dat het een combinatie is. Het is én – én, want het is belangrijk dat bewoners achter een locatie staan, ook voor het draagvlak en ook voor de

verdere ontwikkeling binnen zo'n zoekgebied, enerzijds, en anderzijds zijn we wel aan landelijke of provinciale wetgeving gebonden waar we niet omheen kunnen.

Raadslid:

voorzitter het zou toch wel fijn zijn – dat hoeft niet à la minute, maar dat kunt u in de komende weken of in de komende twee maanden doen voordat het traject begint, als we toch een korte notitie kregen hoe u dat nou gaat doen en hoe u dat nou gaat toetsen, want dat helpt ons wel om uiteindelijk de uitkomst te kunnen wegen.

Wethouder:

zeker voorzitter, dat gaan we natuurlijk doen.

Intussen wordt steeds duidelijker dat de gemeente De Ronde Venen (provincie Utrecht) heel goed op de hoogte is van de vergevorderde plannen die Windunie heeft, vlakbij het Werelderfgoed in het Geingebied, zoniet er bijna bovenop. En het wordt ook duidelijk dat Windunie steeds krachtiger bezig is de boeren onder druk te zetten om ja te zeggen tegen hun plannen. Vereniging Spaar het Gein komt in een [brief](#) aan de gemeenteraad met de feiten daarover.

In de media vertelt de wethouder dat ze er trots op is dat van onderaf bepaald wordt waar de zoekgebieden komen. Onze burgers gaan bepalen waar de zoekgebieden komen, zegt ze.

Draagvlak onderzoeken en draagvlak meten, kan dat met één enquête?

Wie maken die interactieve kaart van de gemeente De Ronde Venen? En wie stellen de criteria voor zoekgebieden op? Zitten die criteria in de kaart? Of is de kaart er om tot criteria te komen?

In ieder geval weten we dit: de RESsen helpen de gemeenten op weg. Ze wijzen de gemeenten op technische mogelijkheden om draagvlak bij burgers te creëren. Bedrijven die de technische basis voor het gereedschap leveren, zoals [the Imagineers](#), **Imagine your wind/solar/land ideas being realized**, voeren als logo dat zij draagvlak bij burgers creëren. Niet draagvlak toetsen, niet draagvlak onderzoeken, maar draagvlak creëren. De gemeente kan zo'n bedrijf inhuren en kan het interactieve kaartmateriaal en het verdere gereedschap dan verder zelf op maat inhoudelijk invullen en aanpassen, het sjabloon ligt klaar. Vreemd genoeg worden deze instrumenten niet alleen gebruikt om draagvlak te creëren, maar en passant ook om het te meten. Het is de gemeente zelf die verantwoordelijk is om instrumenten te selecteren, inhoudelijk in te vullen, én de resultaten te interpreteren.

Augustus gemeente Ronde Venen: burgers vragen: hoe gaat de interactieve kaart van de Ronde Venen er uitzien?

De burgers horen in juli over de interactieve kaart die ze mogen gaan invullen. Van de gemeente, die krijgen ze de volgende informatie:

Vraag: we gaan ervan uit dat er geen megaturbines komen, maar als ze er komen, hoe hoog zouden ze dan zijn?

ambtenaar: "De gemeente gaat in uit van 175 meter tiphoogte. Dat is een gangbare hoogte voor ontwikkelaars. Schiphol geeft hoogtebeperkingen maar gemeente kan nog niet zeggen welke beperkingen. Het kan hoger of lager worden, dat hangt van een aantal factoren af en de gemeente weet dat nog niet. 240 meter tiphoogte zou ook kunnen. Naarmate turbines hoger zijn leveren ze exponentieel meer op.

Vraag: hoe hoog worden de turbines op de kaart?

175 meter.

Vraag: als je er dus een van 175 meter plaatst, dan wordt dat opgevat als instemming met 240?

Ja want we kunnen niet met allemaal verschillende maten gaan meten, dat wordt te ingewikkeld.

Staat dat ook ergens duidelijk aangegeven, dat instemming met 175 ook instemming met 240 is?

Nee, dat niet.

Vraag: mag je ook innovaties invullen? Iets anders dan zonnevelden en windmolens?

Op de categorie "innovaties" mag je op de digitale kaart 20 % van je inzet invullen. Niet meer, want innovaties hebben zich nog niet bewezen en zijn nog te duur.

Wind op zee telt niet binnen de 80 %, want dat kan niet binnen onze gemeente gerealiseerd worden. (_Valt wind op zee dan bij binnen de 20 % innovatie of hoe zit dat?)

Zon op daken telt niet binnen de 80 %, want de gemeente is daar zelf al mee bezig en heeft al een behoorlijk percentage van de daken ingevuld. (dit klopt niet, meer dan 90 % van het geschikte dakoppervlak is niet ingevuld, zie je als je om je heen kijkt)

De som van zonnevelden, wind en innovaties moet leiden tot de benodigde elektriciteit. Niet de benodigde energie, maar de benodigde elektriciteit. Om die reden mag bijvoorbeeld aardwarmte niet meetellen als we de interactieve kaart invullen, restwarmte niet en andere bronnen niet. Over de niet - elektrische energie gaat namelijk weer iemand anders, want dat is warmte.

Vraag: Hoe wordt de burger de kennis gegeven om de kaart te kunnen invullen?

We gaan ervan uit dat burgers de benodigde kennis hebben.

Vraag: wie maakt de kaart

The imagineers, samen met ons, de gemeente. Zij leveren de techniek , wij bepalen welke vragen er gesteld worden.

Wat is de spelopdracht?

Plaats alle benodigde energie, te verdelen over zon en wind, op de kaart.

En als burgers dat niet willen? Bijvoorbeeld omdat ze wind op zee willen?

-of niet kunnen, bv doordat ze halverwege afhaken, ja die mogelijkheid bestaat maar we doen er alles aan om te zorgen dat ze dat niet gaan doen en we gaan ook niet op die mogelijkheid wijzen.

Kunnen burgers ook invullen dat ze op een bepaalde plaats geen turbines willen?

Zeker

Wat gebeurt met het resultaat?

Wordt ingevuld op een heatsmap, daar zie je in rood waar burgers zon en wind willen.

Wordt het resultaat draagvlak genoemd?

Absoluut.

Website Stop Windturbines Geingebied [hierover](#): De Ronde Venen bestaat uit 8 dorpskernen. De kaart laat duidelijk zien dat er een cluster is van 6 dorpskernen ten westen van de A2. Hier wonen zo'n 34.000 inwoners. Ten oosten van de A2 , liggen Abcoude en Baambrugge met zo'n 10.000 inwoners. Daar weer oostelijk van, helemaal aan de rand van de gemeente en het verst weg van de 6 dorpskernen ten westen van de A2 ligt het Geingebied. Als inderdaad de zogenaamde 'heat map' als uitkomst van de Energiepuzzel door de gemeente als draagvlak wordt bestempeld dan ligt de uitslag vrijwel zeker al vast; de grote meerderheid ten westen van de A2 zal de windturbines zover mogelijk weg plaatsen, tegen het Amsterdam-Rijnkanaal. Daar staan hoogspanningsmasten en dus zullen de

windturbines dicht bij Abcoude en Baambrugge moeten komen, zo'n 1 tot 1.5 km van de dorpskernen.

Dit is precies de plaats waar turbineproducent Windunie al vergaande plannen heeft voor 5 mega windturbines van zo'n 240 meter hoogte. De gemeente sluit deze plannen niet uit.

Welke instrumenten heeft [The Imagineers](#) al eerder gemaakt om draagvlak onder bewoners te onderzoeken? Zij hebben [Windplanner](#) ontwikkeld (versnel de acceptatie van windparken).

Nou wil het geval dat in het Geingebied, aan de noordoostkant van de gemeente De Ronde Venen ongeveer een kwart van de bewoners woont. En aan Zuidwestkant van de gemeente woont zo'n drie kwart van de bewoners, driemaal zoveel. Dus het is dan te verwachten, dat als je mensen naar hun slechte NIMBY – kant stuurt, en dat lijkt het spel bedoeld of onbedoeld te doen, dat dan het gebied met de minste inwoners de klos wordt. En dat is het Geingebied, in de Ronde Venen. Een raar spelletje, dus.

15 september provincie Utrecht: voorloper van het spel: [Swipocratie](#)

De teller voor het Geingebied staat op 4000 petitie – ondertekenaars. En ja, een van de burgers ontdekt hem: de enquête. Of nee, dit is de jongerenvariant van het spel en het heet Swipocratie. Swipocratie betekent letterlijk: de macht van het schermvegen.

Het is een leuk spelletje, en je kunt het heel snel spelen en vaak op je telefoon spelen. De eerste minuut is een feest: het is écht leuk. Het is in september gelanceerd door De Ronde Venen. Dit is dus het soort spel waarmee je een discussie op gang kan brengen edraagvlak kan creëren. Leuk.

Chatter 1:

Remco burger heeft hem ontdekt: hier is [Swipocratie](#): een charmante en hippe start, met echt leuke keuzes zoals:

-elke dag krekels op brood of vlees? Ik vind dit wel een uitdaging. Ik vul in : krekels.

-tussen de 12 en 26 jaar? Natuurlijk, ik voel me jong.

-een auto delen? Vaak gedaan, zou iedereen inderdaad moeten doen.

Chatter 2:

Goed geïllustreerd ook. Ik wou dat wij zo'n illustrator achter de hand hadden.

Chatter 1:

-Minder vlees eten? Ook al een duim omhoog.

-Minder kleding kopen en het langer dragen? Dit lijkt mijn dagboek wel. Dit doe ik ook.

Ik ben het in alles met de Ronde Venen eens! Ik krijg een beloninkje. Een jochie dat in een mini-auto aan het scheuren is.

Chatter 2:

-Zonnepanelen op daken? Ja natuurlijk.

-Zonnepanelen in de natuur? Nee.

-Zonnepanelen op de snelweg? Ja, vooral ook op alle geluidsschermen! Maar ik mag alleen ja of nee zeggen. Dus dan maar ja.

-Zonnepanelen op water? Hangt er vanaf. Ik zeg maar nee.

-Zonnepanelen gecombineerd met landbouw? Van de boer die inspreekt begrijp ik dat dat niet werkt. Dat alle bodemleven het loodje legt. Nee dus, zolang ik daar het fijne niet van weet.

Chatter 1

Wat wel opvalt is dat alle “goede” antwoorden rechts staan. Daar raak je aan gewend. Je kunt kritiekloos altijd op het duimpje rechts klikken, dan houd je jezelf aan je milieubewuste koers.

Chatter 2

Grappig ja, dat zag ik ook.

Weet je wat ik nog meer zag? Dat op de linkerplaatjes de zon meestal niet schijnt, en op de rechterplaatjes wel! Hier is ook nog een reclamepsycholoog aan te pas gekomen!

-Wil je OF wind op zee ZONDER voordeel OF wind in de buurt MET voordeel?

Het rechterplaatje is weer beduidend zonniger.

Ahum. Dit is wel erg sturend. Van wind in de buurt heb je dus voordeel? Dat hebben ze in de [Wieringermeer](#) wel anders ervaren!! Misleidend! Alle stroom en alle verdienste was daar voor de datacenters, terwijl beloofd was dat verdiensten naar de burgers gingen. En in Zeewolde ging het ook zo. De burgers waren alleen maar duurder uit. Onze jongeren worden hier gemanipuleerd om wind op land te willen.

Er volgen nog eens 6 dingen waar we het helemaal mee eens zijn en die we al doen: overgaan op elektrisch koken, aardwarmte overwegen, restwarmte, noem maar op. Ook allemaal weer: rechts invullen is duurzaam.

Chatter 2

En ja hoor, daar komen ze. De A/B keuzes waarbij je A noch B wil. We schieten lekker op, we willen verder.

-liever één grote windmolen (175 meter) of 250 kleine windmolens (21 meter). Hangt ervan af natuurlijk, hoe kan ik dat in het luchtledige beantwoorden. Doe die kleintjes maar.

En dan nog 6 van dit soort vragen! Als ik ze allemaal heb ingevuld heb ik al zes maal keuzes ingevuld die ik helemaal niet wil. Dat geeft niet, want ik ga mijn keuze niet verzenden.

Chatter 1

Dat dacht ik ook. Maar dat lukte helemaal niet! Er was geen verzendknop, maar op een gegeven moment was het spel gewoon afgelopen en bleek ik mijn keuzes verzonden te hebben! Ik had ze alleen maar ingevuld om het spel te beoordelen. En nu heb ik meegespeeld!

Dat was niet de bedoeling.

Leuk spelletje. Onze kleindochter, 12 jaar, vindt het goed gemaakt en helemaal topper. Het is ook goed. Technisch gezien dan, en als edutainment, en om eens na te denken en te praten over keuzes in de energietransitie. Allemaal niks mis mee.

Chatter 2

Maar ze gaan dat toch niet serieus gebruiken om draagvlak te bepalen?

De wethouder: (de Groene Venen, 18 september): samen met de jongeren wil ik werken aan een bod van de jongeren: hoe denken zij dat de Ronde Venen energieneutraal kan worden. De gemeente gaat in overleg met de jongeren en neemt de uitkomst van Swipocratie mee in het debat rond de energietransitie – de overgang van fossiele naar duurzame energie. (En zal dan wel tot de conclusie komen dat jongeren wél wind op land willen....)

21 september tot 12 oktober En dan nu het echte spel voor wolwassenen bedoeld: [de zon- en windkaart](#) In de Ronde Venen, Utrecht

Daar duikt hij op : Hij heet niet, zoals in augustus gedacht, de Energiepuzzel, maar hij heet zon – en windkaart – landing. Voor de serieuze gebruiker is er een inleiding: wat ga je hier doen? Waar is het voor bedoeld? Vrijwel iedereen slaat de inleiding natuurlijk over, zeker de kinderen die het spel leuk

vinden, het op appgroepen tegenkomen en het meerdere malen achter elkaar spelen. Wij nemen de inleiding natuurlijk wél door:

Zon- en windkaart De Ronde Venen - landing

Wat gebeurt er met uw inbreng?

We verzamelen de voorkeuren van iedereen die de kaart invult. Samen met u, belangengroepen en Stedin bekijken we de resultaten van de kaart. Naast deze voorkeuren bekijken we ook gezamenlijk welke natuur, cultuurhistorie en andere kwaliteiten deze gebieden bezitten. Deze belangen en de voorkeuren van inwoners wegen we mee bij het aanwijzen van gebieden waar zonnevelden en windmolens mogen komen. En om te bepalen waar we als eerste gaan starten. In het voorjaar van 2021 verwachten we de geschikte gebieden aan de gemeenteraad voor te leggen. Dit noemen we zoekgebieden. Er komen geen zonnevelden en windmolens buiten de zoekgebieden.

Lezen we het goed? Gaat de inbreng van ongeïnformeerde burgers nu toch gebruikt worden om criteria te bepalen?

En waar zijn de op 1 juli de binnen twee maanden beloofde criteria voor zoekgebieden gebleven? In de boterzachte toezegging dat we naast “uw voorkeuren” ook gezamenlijk gaan kijken “welke natuur, cultuurhistorie en andere kwaliteiten deze gebieden bezitten”? Er zijn dus nog steeds geen criteria? Moeten burgers zich daarover gaan uitspreken, terwijl de raad zich er niet over heeft kunnen uitspreken? Criteria voor zoekgebieden wegen even zwaar als de voorkeuren van ongeïnformeerde inwoners? Sterker nog, bewoners mogen mede bepalen of cultuurhistorie of natuur van belang zijn? Van even groot belang als hun eigen belang?

Met elke nieuwe fase raken de criteria voor zoekgebieden verder uit beeld. Sterker nog, belangengroepers, lees initiatiefnemers, bepalen mede de criteria? Dat kun je hier allemaal in lezen. Je kan het ook allemaal gaan ontkennen. Bij elke nieuwe fase blijven er meer deuren op een kier staan en wordt het besluitproces ondoorzichtiger.

Maar toch, er zit een consequente lijn in de beantwoording van de vragen op 1 juli en in de inleiding op het spel: de criteria gaan mede door de burgers bepaald worden, en worden gewogen náást de harde criteria zoals erfgoed, natuur, landschappelijke waarden en gezondheidsrisico's, en zonder dat de bewoner of zelfs maar de volksvertegenwoordiger van de harde criteria heeft kunnen kennisnemen.

We gaan de enquête met goede moed invullen. We houden ons hart vast.

Utrecht september ZON EN WIND KAART - LANDING

Op de website Stop Windturbines Geingebied staat dan dit:

- er is kennelijk een mogelijkheid om niet alle benodigde energie te plaatsen, maar de gemeente heeft dat liever niet en gaat deze mogelijkheid dus niet uitbazuinen.
- wat windenergie betreft kan men 21 meter hoge of 175 meter hoge turbines plaatsen. Maar dat betekent niet dat 240 meter hoge turbines uitgesloten zijn.
- Dit is wat wij nu medio augustus 2020 weten. Uiteraard zijn wij zeer bezorgd over deze ontwikkeling. Een van onze grootste zorgen is de geografische ligging van dorpen in de gemeente.

Chatter 1

Heb je de Zon en Windkaart al gespeeld?

Chatter 2

Tot de helft. Ik wil het even op mijn pc doen want anders plaats ik alle turbines verkeerd. De kaartjes zijn erg klein op je telefoon.

Chatter 1

Ik heb geen touchscreen op mijn pc. Dat lijkt me wel handiger.

Chatter 2

Ik heb 15 windmolens in de achtertuin van iemand gezet.

Chatter 1

Die kunnen daar toch helemaal niet staan? Het is geen grote achtertuin.

Chatter 2

Je kunt ze stapelen. Ik zet er ook 5 in jouw achtertuin. Je kunt ze ook middenin het werelderfgoed stapelen. Dan komt er een waarschuwing, dat de ontwikkelaar dan wél moet investeren in het gebied. Wat hebben we daar nou aan? Je kunt ze in vliegroutes van Schiphol zetten, maar daar moet dan alleen nog even toestemming voor gevraagd worden bij Schiphol. Alles kan! Heeft iemand al geprobeerd een gebied uit te sluiten? Dat is het belangrijkste wat ons beloofd was!

Chatter 1

Een gebied uitsluiten.... Dat kan helemaal niet. Je kunt een klein vierkantje uitsluiten. Maar geen gebied. Dat was ons nou juist al die tijd beloofd!

Ik ben bang om met mijn brede vingers iemand windmolens te bezorgen. Misschien mezelf wel. Ik heb ze tussen de hoogspanningsmasten gezet. Dat kon toch juist niet? Lijkt wel of we in de banana split zitten met dit spel.

Chatter 2

Meerdere keren in te vullen trouwens.

Chatter 3

Je kunt hem onbeperkt invullen.

Chatter 4

Onze Alissa van 9 heeft het ook al 8 keer ingevuld omdat het zo leuk is om te doen.

Chatters 5, 6, 7, enz

- dit spel vertegenwoordigt een schijndemocratie
- is alles van waarde door compensatie vervangbaar?
- kun je werelderfgoed compenseren?
- je houdt dit spel niet tegen als kinderen van 12 het leuk vinden

-dit energiespel is te simpel voor zulke grote landelijke problemen, vul het voor jezelf in, stuur het niet op en stuur een brief aan de wethouder

-hebben jullie al een idee hoe de voorkeurlocatie in te vullen? Ik heb zo'n idee dat je het nooit goed kan doen, met andere woorden dat het manipulatief is.....

De werkelijkheid van het spel is erger dan burgers dachten. Het commentaar op Stop Windturbines Geingsgebied vindt u [hier](#).

Oktober – november, Ronde Venen webinar

De Ronde Venen gaat nu de resultaten van de Zon en Windkaart bekendmaken in een webinar. Dat vindt plaats op 7 december.

***Meerbode november** De Ronde Venen – Van 21 september tot 12 oktober hebben inwoners via de Zon en Wind kaart aangegeven welke gebieden zij geschikt vinden voor zonnevelden en windmolens. Ruim 1500 inwoners hebben de digitale kaart ingevuld. Tijdens een online sessie op 7 december legt gemeente De Ronde Venen de resultaten van de digitale kaart voor aan inwoners. Alle ingevulde kaarten vormen samen 'vlekkenkaarten'. Op die 'vlekkenkaarten' is te zien welke gebieden door veel inwoners worden aangewezen als geschikte locatie voor zonnevelden en windmolens. En welke gebieden inwoners ongeschikt vinden. Aanmelden kan via www.derondevenen.nl/zonenwind.*

Tijdens een online sessie worden de resultaten van de Zon en Wind kaart gepresenteerd

Op 7 december presenteert de gemeente de uitkomsten van de Zon en Wind kaart aan inwoners en belangenvertegenwoordigers. Dit gebeurt tijdens een online bijeenkomst. Tijdens deze sessie geeft gemeente uitleg hoe deze resultaten in het verdere proces gebruikt worden. Samen met inwoners wordt er bekeken of er overeenkomsten zijn met de eerdere vragenlijst over randvoorwaarden voor zonnevelden en windmolens. Maar ook of inwoners een sterkere voorkeur hebben voor zonnevelden of juist windmolens. In het nieuwe jaar houdt de gemeente een 2e sessie. Tijdens deze vervolgsessie worden de voors en tegens van kansrijke gebieden besproken. De online sessie vindt plaats op maandag 7 december om 20.00 uur. Het programma duurt 1,5 uur.

Als je je [opgeeft](#) (voor de sessie van 7 december) kom je het volgende tegen: Ik verklaar hierbij geen gegevens te kopiëren en screenshots of opnames te maken tijdens de sessie*. Aha, RES gaat niet alleen geen verslag maken, wijzelf mogen ook geen verslag maken!